

Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego SBP w 2019 roku

W 2019 r. Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich realizował zadania wynikające z celów strategicznych Stowarzyszenia określonych w:

- *Strategii Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na lata 2010-2021,*
- *Programie działania SBP na lata 2017-2021,* przyjętym przez Krajowy Zjazd Delegatów SBP w dniu 21 października 2017 r.
- *Wnioskach Krajowego Zjazdu Delegatów SBP,* uchwalonych w dn. 21 października 2017 r.
- Planu pracy ZG SBP na rok 2019.

I. Informacje organizacyjne

Posiedzenia ZG i prezydium ZG SBP, Głównej Komisji Rewizyjnej SBP

Zgodnie z przyjętym planem na 2019 r. Prezydium Zarządu Głównego spotkało się na posiedzeniach 15.02, 5.04, 25.09, 10.12 a Zarząd Główny 5.04; 24-25.09.

W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny SBP podjął 4 uchwały:

- z dnia 5 kwietnia w sprawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2018 r.,
- z dnia 5 kwietnia w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania ulg i bonusów członkom SBP w latach 2019-2020,
- z 25 września w sprawie przyjęcia wytycznych w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich,
- z 25 września w sprawie uzupełnienia składu osobowego ZG SBP.

Prezydium ZG SBP podjęło 1 uchwałę:

- z 10 grudnia w sprawie przeznaczenia odpisów 1% za 2019 r. z przeznaczeniem na dofinansowanie uczestników szkoleń SBP (uchwałę zatwierdzili członkowie ZG SBP drogą korespondencyjną).

Zgodnie ze Statutem, w posiedzeniu 25-26 września, oprócz członków ZG SBP, wzięli udział przewodniczący zarządów okręgów. Na spotkaniu dokonano oceny działalności SBP w połowie kadencji 2017-2021 odnosząc się do Strategii SBP, Programu działania na kadencję 2017-2021 oraz wniosków KZD z roku 2017. Dyskutowano także nad założeniami nowej Strategii SBP (po 2021 r.), podstawami finansowania Stowarzyszenia, potrzebie zmian w Statucie SBP. Zebrano i opracowano wnioski zgłaszane przez uczestników spotkania.

Ze względu na rezygnację z członkostwa w SBP Dariusza Floraka, członka ZG, na posiedzeniu ZG SBP w dniu 26 września włączono do składu ZG Pawła Pioterka – starszego kustosa dyplomowanego Biblioteki Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, sekretarza Zarządu Okręgu SBP w Poznaniu.

Na wrześniowym posiedzeniu zdecydowano, że z uwagi na omówienie większości podstawowych spraw stowarzyszeniowych na spotkaniu z przedstawicielami okręgów i nagromadzenie obowiązków zawodowych członków ZG, w grudniu odbędzie się tylko spotkanie Prezydium ZG SBP, a komunikacja członków ZG odbywać się będzie drogą mailową.

(Protokoły z posiedzeń ZG SBP w roku 2019 zob. Biuletyn Informacyjny ZGSBP nr 1 i 2/2019).

W dniu 25 maja 2019 r. odbyło się posiedzenie Głównej Komisji Rewizyjnej SBP, organu kontrolnego Stowarzyszenia. Na podstawie analizy dokumentacji dostarczonej przez Biuro ZG oraz dodatkowych informacji, uzyskanych od: przewodniczącej SBP, J. Pasztaleniec-Jarzyńskiej, dyrektor Biura ZG SBP, dr A. Grzecznowskiej, głównego księgowego, M. Próchnickiego, dyrektor Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP, M. Lach, Główna Komisja Rewizyjna pozytywnie oceniła działania Zarządu Głównego i Biura w 2018 r. Podkreśliła zasadność podjęcia kroków w kierunku uzyskania stabilizacji finansowej oraz uporządkowania gospodarki składkami członkowskimi.

W dniu 10 kwietnia 2019 r. odbyło się posiedzenie Rady Programowej Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP, któremu przewodniczył prof. Dariusz Kuźmina (zob. Działalność wydawnicza SBP).

Sprawy finansowe , uporządkowanie zasad gospodarki składkami członkowskimi SBP

Zanotowana w roku 2017 strata w wysokości kilkudziesięciu tysięcy złotych zmusiła do wprowadzenia ograniczeń wydatków w latach 2018-2019 (m.in. znacznego zmniejszenia honorariów autorskich w czasopiśmie branżowych) i szukania dodatkowych, stabilnych źródeł finansowania. W wyniku podjętych działań oszczędnościowych sytuacja finansowa ustabilizowała się. Rok 2019 zamknął się zyskiem w wysokości 16. 543,81 zł. Dużym sukcesem był wzrost przychodów z dotacji oraz dofinansowania czasopism i książek. Nastąpił niewielki wzrost przychodów ze sprzedaży czasopism (dotyczy „Bibliotekarza”), ale sprzedaż książek zmalała o blisko 20% w stosunku do roku poprzedniego. Podstawą uzyskania dobrego wyniku finansowego w roku 2019 były działania oszczędnościowe Biura ZGSBP oraz pozyskane granty. Stabilne podstawy finansowania działalności SBP powinny zapewniać przede wszystkim starania o wzrost przychodów z działalności wydawniczej, które od lat systematycznie maleją, oraz inne, poza grantowe, źródła wsparcia.

Podjęte w roku 2018 prace nad uporządkowaniem i ujednoczeniem zasad naliczania, wysokości i podziału składek członkowskich, w tym przekazywanie części składek na działalność ZG SBP (i na rzecz wszystkich struktur Stowarzyszenia) zakończyły się przyjęciem przez ZG SBP Uchwały nr 3/2019 *dot. przyjęcia wytycznych w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich*. Opracowanie *Wytycznych* nakłada na Zarząd Główny Statut SBP. Kolejne wersje *Wytycznych* były konsultowane przez zarządy okręgów i omawiane na posiedzeniach ZG SBP. Uchwalona wersja dokumentu uwzględniła większość, najczęściej formułowanych uwag. Wytyczne wchodzi w życie od 1 stycznia 2020 r. Zgodnie z *Wytycznymi, przychody ze składek członkowskich* wspierają działalność wszystkich struktur SBP w proporcjach: 15% do dyspozycji Zarządu Głównego, 20% do dyspozycji Zarządu Okręgu, 65% na koncie Oddziału/subkoncie koła, do dyspozycji Zarządów: Oddziału i Kół.

Wdrożenie przepisów RODO

Biuro ZG SBP aktualizowało dokumentację związaną z przestrzeganiem zasad *Polityki bezpieczeństwa w zakresie ochrony danych osobowych w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich* (Uchwała nr 5/2018), m. innymi oświadczenia członków SBP upoważnionych do dostępu do danych osobowych związanych z działalnością struktur SBP.

Aktualizacja bazy członków SBP

Kontynuowano prace związane z funkcjonowaniem bazy członków SBP, m. in. usunięto problemy techniczne dot. logowania, monitorowano aktualność bazy. Na koniec roku 2019 nadal występowały niewielkie różnice pomiędzy liczbą członków zarejestrowanych w bazie a wykazywaną w sprawozdaniach struktur SBP.

Organizacja szkoleń, konferencji

Biuro ZG SBP organizowało konferencję „Młody dorosły w bibliotece”, seminarium z okazji jubileuszu 100-lecia „Bibliotekarza” oraz 70-lecia „Poradnika Bibliotekarza”; współorganizowało Forum Młodych Bibliotekarzy w Poznaniu oraz wspierało Sekcję Bibliotek Muzycznych w organizacji Kongresu IAML w Krakowie i Sekcję Fonotek w organizacji VIII Ogólnopolskiej Konferencji Fonotek „Fonografia polska od Niepodległej do dziś” w Gołuchowie. Zorganizowano 25 szkoleń i warsztatów, przygotowano organizacyjnie i merytorycznie uroczystości związane z wręczeniem nagród przyznawanych przez SBP, organizowano stoiska na WTK w Warszawie i KTK w Krakowie).

Porządkowanie Archiwum SBP

Stały Zespół ds. Archiwum SBP, powołany w roku 2017 (działający jako zespół doraźny od 2013 roku) zakończył w roku 2019 inwentaryzację akt ZG SBP: ZBP, ZBiAB i SBP za l. 1925 – 2013, według zasad przyjętych dla archiwów społecznych i JRWA SBP.

Nowy inwentarz za l. 1993 -2013 liczy obecnie 266 teczek; inwentarz akt za l. 1953 – 1992 : 161, ułożonych wg klasyfikacji Jednolitego Rzeczowego Wykazu Akt SBP (JRWA) i opisanych zgodnie z przyjętymi przez Zespół ustaleniami. W roku 2019 inwentaryzowano plakaty i dokumenty elektroniczne z l.1993-2013, uporządkowano przechowywane w Składnicy Akt SBP kopie akt archiwalnych. Zespół podjął pracę nad zmianą instrukcji archiwalnej z 2013 r. tak, aby lepiej odpowiadała zarówno potrzebom Biura ZG, jak i i struktur SBP.

Promocja, pozyskiwanie sponsorów

Biuro ZG SBP pozyskało następujących sponsorów : ramach usług reklamowych: Instytut Książki, MPLC, PWN Warszawa (IBUKlibra), Sun&More, Stroer Digital Operations, reklamowe usługi barterowe (5 partnerów), na dofinansowanie FMB w Poznaniu: ALEPH Polska, MOL Gdynia, Bona Soft, ARFIDO, Sygnity Business Solution (Zielona Góra), INFORMA Poznań.

Granty i dotacje

Istotnym elementem działań organizacyjnych były obsługa zadań realizowanych w ramach pozyskanych grantów oraz środków poza grantowych.

W okresie sprawozdawczym rozliczono zadania objęte dofinansowaniem w 2018 r., prowadzono obsługę merytoryczną i finansową grantów przyznanych w 2019 r., przygotowano także aplikacje do programów MKiDN 2020. Ogółem w 2019 r. z programów MKiDN realizowanych było 9 zadań: — Program Literatura: „*Wielcy nieobecni. Pierwsze generacje liderów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich*”; „*Zostawili swój ślad...*” w serii SBP „*Bibliotekarze Polscy we Wspomnieniach Współczesnych*”; „*Tam gdzie przeszła burza. Losy polskiego dziedzictwa kulturowego w latach 1914-1920*”; *Józef Grycz (1890-1954) – organizator polskiego bibliotekarstwa*, — program Promocja Czytelnictwa: *Realizacja XVI edycji programu Tydzień Bibliotek*,

— program Czasopisma: *Wydawanie miesięcznika „Poradnik Bibliotekarza” w latach 2019-2020 r.; Wydawanie czasopisma naukowego „Przegląd Biblioteczny” w latach 2018-2019,*
— program Muzyczny Ślad: M. Kozłowska (red.): *Archiwa dźwiękowe w Polsce – kolekcje, popularyzacja, rekonstrukcje,*

— program Partnerstwo dla książki: *Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w działaniach marketingowych biblioteki (cykl szkoleń online),*

Z MKiDN uzyskano także dofinansowanie na 4 zadania, realizowane w systemie poza grantowym:

— Kontynuacja projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek,

— konkurs Bibliotekarz Roku 2018,

— wydanie monografii *Zarządzanie informacją* pod red. W. Babika,

— uczestnictwo przewodniczącej SBP w Kongresie IFLA 2019 w Atenach.

Dużym osiągnięciem było uzyskanie środków na 4 zadania z programów resortu nauki i szkolnictwa wyższego:

— program Wsparcie dla czasopism naukowych: *„Zagadnienia Informacji Naukowej”, „Przegląd Biblioteczny”,*

— program Działalność Upowszechniająca Naukę: *Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych: kontynuacja projektu i zwiększenie zasięgu upowszechniania informacji o polskiej fonografii; Wydawanie czasopisma „Zagadnienia Informacji Naukowej”(zwiększenie zasięgu czasopisma w obiegu krajowym i międzynarodowym).*

Opracowano i złożono ponadto 8 wniosków do MKiDN o dofinansowanie projektów na rok 2020 r., m.in. na: organizację *Tygodnia Bibliotek*, wydawanie *Przeglądu Bibliotecznego*, digitalizację czasopism bibliotekarskich, wydanie publikacji dotyczącej dorobku naukowego prof.

J. Kołodziejkiej, organizację warsztatów e-learningowych dla bibliotekarzy, szkolenia bibliotekarzy nt. obsługi osób niepełnosprawnych.

Kontynuowano współpracę Zarządu Głównego SBP z Biblioteką Publiczną m. st. Warszawy Biblioteką Główną Województwa Mazowieckiego w zakresie dofinansowania wydawania miesięcznika „Bibliotekarz”. W czasopiśmie wprowadzono stałą rubrykę *Z życia Koszykowej*, przygotowującą przez pracowników Biblioteki.

Z żałobnej karty

W dniu 27 maja br. w wieku 100 lat zmarł prof. dr hab. Witold Stankiewicz, historyk, bibliotekarz, wydawca źródeł, w latach 1962-1982 dyrektor Biblioteki Narodowej. Przez trzy kadencje (1972-1981) pełnił funkcję przewodniczącego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. W uroczystościach pogrzebowych na Cmentarzu Powązki Wojskowe w Warszawie wzięli udział, m. in., przedstawiciele SBP. Wspominając Zmarłego, Przewodnicząca SBP przypomniała jego działalność w Stowarzyszeniu oraz znaczenie dla bibliotekarstwa i rozwoju SBP. Ceremonii pogrzebowej towarzyszył poczet sztandarowy wystawiony przez SBP.

II. Działalność statutowa

W 2019 roku wszystkie planowane działania były realizowane zgodnie z harmonogramem. Główny nacisk położono na: umacnianie wizerunku Stowarzyszenia w przestrzeni publicznej, promocję czytelnictwa i bibliotek oraz zawodu bibliotekarza, kontynuację prac w zakresie badania efektywności bibliotek (projekt AFB), doskonalenie zawodowe bibliotekarzy (działalność wydawnicza i edukacyjna), integrację środowiskową i rozwój partnerstwa.

Cel strategiczny I: Zwiększenie wpływu na kształtowanie polityki i praktyki bibliotecznej w Polsce

Badanie efektywności bibliotek publicznych, pedagogicznych (projekt AFB)

W 2019 r. zaktualizowano materiały instruktażowe do prowadzenia badań stanu bibliotek za rok 2018. Przeszkolono administratorów z wojewódzkich bibliotek publicznych oraz przeprowadzono badania efektywności w bibliotekach publicznych i pedagogicznych, zweryfikowano i opracowano dane. Wyniki analiz są publikowane na stronie serwisu www.afb.sbp.pl. W roku 2019 liczba bibliotek publicznych biorących udział w projekcie AFB wyniosła 2508 placówek (z filiami), co stanowi blisko 100% wszystkich bibliotek publicznych (98,2%). W przypadku bibliotek pedagogicznych, badania przeprowadziły 34 biblioteki wraz ze 137 filiami (72,34%).

Prowadzono webinaria dla bibliotekarzy z bibliotek publicznych na temat metodyki i organizacji badań satysfakcji użytkowników bibliotek, z wykorzystaniem materiałów opracowanych w ramach prac zespołu AFB, wspierano uczestników w kolejnych etapach prowadzenia badań satysfakcji w macierzystych bibliotekach. Zaktualizowano materiały instrukcyjne i formularze ankiet oraz opublikowano poprawioną i zaktualizowaną II wersję poradnika „*Jak przeprowadzić badania satysfakcji użytkowników bibliotek. Poradnik dla bibliotekarzy*”.

W wyniku starań rozpoczętych przez SBP w roku 2018, w listopadzie 2019 Polski Komitet Normalizacyjny ustanowił normę ISO 11649:2014 Metody i procedury badania wpływu bibliotek. SBP przetłumaczyła normę oraz sfinansowała jej ustanowienie.

Projekt AFB promowany jest przede wszystkim poprzez serwis <http://afb.sbp.pl/>, gdzie publikowane są wyniki badań oraz analizy na poziomie krajowym, umożliwiające ocenę działalności bibliotek i zmiany zachodzące w ich funkcjonowaniu. Coraz częściej jest wykorzystywany do prezentacji sytuacji bibliotek jako wiarygodne źródło danych, umożliwiające prowadzenie złożonych analiz. Stał się ważnym źródłem informacji o pracy bibliotek.

Projekt AFB był prezentowany, m. in., podczas IV Ogólnopolskiego Forum Bibliotek Pedagogicznych w Krakowie, na I Kongresie Bibliotek Szkół Wyższych w Łodzi, na Konferencji Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych w Zielonej Górze, Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich w Bydgoszczy, na spotkaniach bibliotek powiatowych (m. in. w Dębicy).

W dniach 12-13 października odbyło się Spotkanie Zespołu ds. badania efektywności bibliotek oraz spotkanie warsztatowe administratorów projektu AFB z wojewódzkich bibliotek publicznych.

W dniu 12 grudnia odbyło się posiedzenie Rady Projektu AFB, która pozytywnie oceniła realizację działań w 2019 r. i zamierzenia na przyszłość.

Od roku 2015 AFB jest dofinansowana ze środków MKiDN.

RODO dla bibliotek. Kodeks postępowania wspierający we właściwym stosowaniu RODO

Z inicjatywy specjalistów w zakresie ochrony danych osobowych działających na rzecz bibliotek, na podstawie przepisów art. 40 RODO, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich podjęto się organizacji opracowania Kodeksu, który ma być merytorycznym i praktycznym wsparciem bibliotek jako administratorów danych osobowych, w szczególności bibliotek publicznych, dając im wytyczne, jak prawidłowo i skutecznie stosować przepisy RODO. Zawartość Kodeksu była tworzona i konsultowana ze wsparciem środowiska bibliotekarzy. Zakończenie prac, opublikowanie Kodeksu na portalu sbp oraz przekazanie go do zaopiniowania i zatwierdzenia przez UODO przewidziane

jest na rok 2020.

Opiniowanie spraw związanych z działalnością bibliotek i zawodem bibliotekarza

W związku z wejściem w życie *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* monitorowano sytuację bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników informacji naukowej w bibliotekach akademickich, w tym zasady i warunki zatrudnienia starszych bibliotekarzy i kustoszy bibliotecznych oraz bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników informacji naukowej, oraz miejsca i zadań biblioteki w strukturze organizacyjnej uczelni kontekście uchwalonych statutów i regulaminów pracy szkół wyższych.

W tym zakresie współpracowano z Sekcją Bibliotek Naukowych SBP, Konferencją Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich.

Opiniowanie kandydatów na stanowiska dyrektorów bibliotek publicznych (udział w konkursach, opinie)

Przedstawiciele SBP brali udział w komisjach konkursowych na stanowisko dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i CAK w Poznaniu oraz dyrektora MBP w Słupsku, MBP w Tarnowie, MBP w Kaliszu.

Udział w Krajowej radzie Bibliotecznej

Przewodnicząca SBP Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska oraz przewodnicząca Sekcji Bibliotek Szkolnych i Pedagogicznych SBP dr Agata Arkabus zostały powołane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do Krajowej Rady Bibliotecznej na lata 2019-2024.

Cel strategiczny II: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich partnerem instytucji państwowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych w tworzeniu społeczeństwa wiedzy

Partnerstwo i współpraca

W 2019 r. Zarząd Główny SBP współpracował z licznymi partnerami, wśród których wymienić należy m. in.: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Instytut Książki, a także biblioteki, które wspierały działalność ZG SBP poprzez np. bezpłatne użyczenie lokali (Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. KEN w Warszawie, Biblioteka Wojskowej Akademii Technicznej) oraz brały udział we współorganizowaniu konferencji i warsztatów (m.in. Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego w Warszawie, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie, Centralna Biblioteka Wojskowa).

Szczególne znaczenie ma współpraca z organizacjami działającymi w sektorze książki i bibliotek: Konferencją Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych, Konferencją Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich, Konferencją Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych, Polską Izbą Książki, Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

SBP objęła patronatem konferencje: X ogólnopolski kongres bibliotek FRSI pod hasłem "Różni. Równi. Ważni (Łódź)"; II Ogólnopolski Kongres Bibliotekarzy „Nowoczesny bibliotekarz jako

edukator i animator kultury" (Warszawa); XIX Ogólnopolska Konferencja Bibliotek Niepublicznych i Publicznych Szkół Wyższych „Polskie biblioteki i reszta świata" (Warszawa); „Wzory osobowe i wzorce współczesnych wykonawców zawodów bibliotekarskich" (Katowice); „Biblioteki uczelniane wobec środowiska akademickiego – nowe obszary działania" (Kraków); Małopolskie Forum Bibliotek 2019 ph. „Po drugiej stronie lustra: AI, UX, UI w bibliotekach" (Kraków); „70 lat drukiem i bitami spisane" (Częstochowa); VIII Ogólnopolska Konferencja naukowa „Ekologia informacji wobec zagrożeń współczesnego świata"(Słupsk); XIII Bałtycka Konferencja „Zarządzanie i Organizacja Bibliotek ph. „Narzędzia i metody pracy bibliotekarzy, pracowników informacji i animatorów kultury: stan obecny i perspektywy rozwoju" (Gdańsk); Konferencja z cyklu HINC OMNIA „Zbiory specjalne polskich bibliotek naukowych w katalogu centralnym NUKAT" (Warszawa); I Konferencja Naukowa „Wojna i książka" (Poznań); VIII Ogólnopolska Konferencja (Naukowa „Wokół Paula Ladewiga i jego „Katechizmu biblioteki"" (Bydgoszcz); II Międzynarodowa Konferencja Proweniencyjna „Kolekcje prywatne w zbiorach książki dawnej" (Wrocław); Targi Dziedzictwo „Zabezpieczenie dziedzictwa dla przyszłych pokoleń"(Kraków); „Czasopisma bibliologiczne i informatologiczne w dobie przemian" (Katowice); „Biblioteki muzealne wczoraj, dziś, jutro"(Warszawa); Konferencja naukowa „Biblioteka dla dydaktyki III"(Chorzów); Konferencja Biblioterapeutyczna "Czytanie bawi, uczy, leczy" (Piotrków Trybunalski); XVI Sesja Metodyczna Literatura „na receptę" (Gdańsk).

Spośród innych form współpracy wymienić należy:

- współpracę z organizatorami targów: X Warszawskich Targów Książki, 13 Targów Książki Akademickiej i Naukowej ACADEMIA , Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie; współpraca przy organizacji Targów Dziedzictwo w Krakowie.
- wspieranie inicjatyw lokalnych w zakresie upowszechniania czytelnictwa (ok. 40 patronatów SBP w seminariach, konkursach, targach, wystawach, akcjach społecznych organizowanych przez biblioteki i inne organizacje działające w obszarze kultury).

Ogólnopolskie akcje wspierania czytelnictwa i bibliotek

Ważnym elementem współpracy środowiskowej na rzecz promocji i rozwoju czytelnictwa były ogólnopolskie konkursy organizowane co roku przez SBP: na plakat XVI edycji programu Tydzień Bibliotek, który odbywał się pod hasłem: #biblioteka (laureatem konkursu został Paweł Kasperek ze Świdnika) oraz na najciekawsze wydarzenie w ramach Tygodnia Bibliotek 2019 (zwyciężyła Miejska Biblioteka Publiczna w Stalowej Woli za akcją *Pamiętajmy o tradycji, działajmy nowocześnie*); Mistrz Promocji Czytelnictwa – XI edycja konkursu (I miejsce zdobyła Miejska Biblioteka Publiczna w Sopocie). Nową inicjatywą towarzyszącą imprezom z okazji Tygodnia Bibliotek było uruchomienie specjalnej strony na zamieszczanie relacji z bibliotek <https://tydzienbibliotek.sbp.pl> oraz akcja zorganizowana przez portal SBP – fotografie znanych ludzi kultury z hasłem #biblioteka wraz z krótkimi refleksjami o znaczeniu biblioteki i książek w ich życiu. W akcji wzięło udział blisko 30 osób, wśród nich Jadwiga Barańska i Jerzy Antczak, Sylwia Chutnik, Jacek Fedorowicz, Wojtek Mazolewski i John Porter., Natalia Kukulska.

Biblioteki: jubileusze, nowe budynki

Przewodnicząca SBP oraz członkowie władz Stowarzyszenia uczestniczyli w uroczystościach z okazji jubileuszów bibliotek: 100 lat Centralnej Biblioteki Wojskowej , 100 lat Biblioteki Sejmowej, 75 lat

Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej, 100 lat Biblioteki Raczyńskich, 110 lat bibliotek publicznych w woj. świętokrzyskim - WBP w Kielcach, 100 lat MBP w Siedlcach. Uczestniczono w otwarciach nowych siedzib bibliotek (Dębica, Piaseczno).

Biblioteki, rozwój i Agenda ONZ

Na portalu SBP uruchomiono stronę poświęconą popularyzacji działań bibliotek na rzecz zrównoważonego rozwoju <http://www.agenda2030.sbp.pl>, na którym upowszechniane są założenia programu ONZ Agenda 2030, inicjatywy IFLA oraz działania polskich bibliotek w tym zakresie. Z inicjatywy Fundacji The Bridge SBP oraz PBW w Warszawie zorganizowano 15 marca seminarium #GlobalneCzytanieGlobalneWyzwania - Kreatywnie o globalnej edukacji poświęcone różnym formom działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Współpraca zagraniczna

W 2019 r. do najważniejszych SBP w zakresie współpracy międzynarodowej należy zaliczyć:

- udział J. Pasztaleniec-Jarzyńskiej oraz Magdaleny Gomułki (okręg śląski) w Kongresie IFLA w Atenach (24-30.08.),
- nawiązanie kontaktów z bibliotekarzami z Ukrainy, spotkanie z wiceprzewodniczącą Ukraińskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy (podczas Forum Młodych Bibliotekarzy w Poznaniu),
- udział dr Henryka Hollendra w międzynarodowym seminarium „Biblioteka: nowe koncepcje, nowe usługi”, zorganizowanym w Kijowie (24-25.10.) przez Duński Instytut Kultury, we współpracy z Ukraińskim Stowarzyszeniem Bibliotekarzy; prezentacja sytuacji bibliotek polskich po 1989 r., w tym osiągnięć, problemów i trendów rozwoju.
- udział w pracach organizacyjnych Kongresu IAML w Krakowie (14-19.07.), w tym wydanie trzech publikacji w języku angielskim dla uczestników Kongresu, referaty członków Sekcji Bibliotek Muzycznych oraz Sekcji Fonotek ZG SBP.
- Stała współpraca z IFLA i EBLIDA (projekty: IFLA Library Map of the World ; IFLA Global Vision; Libraries, Development and the United Nations 2030 Agenda).

Cel strategiczny III. Integracja środowiska i zwiększenie prestiżu zawodu bibliotekarza

Doskonalenie form komunikacji SBP ze środowiskiem z wykorzystaniem nowych technologii

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich prowadzi ogólnopolski portal bibliotekarski sbp.pl, który jest podstawowym kanałem informacji i komunikacji ze środowiskiem bibliotekarskim. W 2019 roku główne prace redakcji portalu obejmowały, oprócz zamieszczania aktualnych informacji :

- prowadzenie profilu na Facebooku, Instagramie i Twitterze,
- wydawanie newslettera,
- współudział w organizacji i promocji warsztatów organizowanych przez SBP oraz w promocji wydawnictw SBP,
- prowadzenie kampanii promocyjnej portalu (ulotki, banery, oferty wydawnicze),
- prowadzenie serwisów projektów: Tydzień Bibliotek oraz Analiza Funkcjonowania Bibliotek, podstrony www.czasopisma.sbp.pl,
- obsługę e-sklepu,

Aktywność SBP w serwisach społecznościowych oraz aktualność i wysoko ceniona jakość informacji

zamieszczanych na portalu przyczyniła się do zwiększenia liczby użytkowników portalu SBP. W roku 2019 rozpoczęto prace związane z przebudową portalu, uproszczeniem jego struktury, przygotowaniem nowego projektu strony dostosowanym do nowych wymagań, m. innymi dostępność dla niepełnosprawnych.

Kreowanie pozytywnego wizerunku SBP

Jednym z ważniejszych zadań ZG SBP jest upowszechnianie informacji o działalności Stowarzyszenia wśród członków SBP i w środowisku pracowników bibliotek oraz osób związanych zawodowo i naukowo z bibliotekarstwem i informacją naukową. Wobec zmieniających się funkcji bibliotek oraz nowych wyzwań zawodu bibliotekarza, postanowiono rozpoznać postrzeganie SBP wśród jej członków, a także zidentyfikować oczekiwania środowiska wobec Stowarzyszenia. W tym celu, m. inn. :

- opracowano wstępne założenia ankiety skierowanej do członków SBP nt. ich oczekiwań wobec Stowarzyszenia (przewidzianej do realizacji w roku 2020),
- na spotkaniu członków ZG z przewodniczącymi okręgów (24-25.09, Warszawa), dyskutowano m. in. nad wizerunkiem Stowarzyszenia,
- na XI Forum Młodych Bibliotekarzy SBP w Poznaniu prezentowano SBP jako nowoczesną organizację otwartą dla wszystkich grup bibliotekarzy, zachęcając do utworzenia przy ZG sekcji młodych bibliotekarzy,

W 2019 podjęto starania o lepszą promocję SBP, wspieranie aktywności struktur SBP w tym zakresie. M. inn., na konferencjach środowisk naukowych (Częstochowa, Gdańsk, inne) , Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (Bydgoszcz) informowano o działaniach SBP na rzecz środowiska naukowego, w tym o zmianach wydawnictwa SBP.

Dla członków SBP wprowadzono w r. 2019 wyższe ulgi i bonusy oraz pulę miejsc w bezpłatnych szkoleniach e-learningowych. Przeprowadzono kampanię 1% na rzecz SBP (akcje mailingowe, banner na portalu, anonsy w czasopismach). Zebraną kwotę 3047,70 zł przeznaczono na dofinansowanie udziału członków Stowarzyszenia w szkoleniach.

Działania na rzecz zwiększenia społecznego prestiżu zawodu bibliotekarza.

Zwiększeniu prestiżu zawodu bibliotekarza służył przede wszystkim konkurs Bibliotekarz Roku 2018.

W konkursie wzięty udział wszystkie okręgi, Tytuł zdobył Paweł Dobrzelecki z MBP w Zabrzu (okręg śląski), II miejsce zajęła w konkursie Joanna Szymczak-Ryczel (okręg łódzki), a III – Bogumiła Tobota (okręg mazowiecki). Wręczenie nagród odbyło się 24 maja, podczas 13. Targów Książki Akademickiej i Naukowej ACADEMIA, towarzyszących 10. Warszawskim Targom Książki. Konkurs Bibliotekarz Roku jest okazją do szerokiej popularyzacji w mediach drukowanych i elektronicznych zawodu bibliotekarza i jego znaczenia dla rozwoju społecznego i ekonomicznego kraju.

W związku z jubileuszem 100-lecia „Bibliotekarza” oraz 70-lecia „Poradnika Bibliotekarza” na łamach miesięczników ukazały się artykuły okolicznościowe, wywiady, wspomnienia popularyzujące sylwetki oraz dorobek znanych i cenionych bibliotekarzy, m. in. redaktorów naczelnych. W ramach prac nad wydawaniem publikacji poświęconych liderom bibliotekarstwa zebrano materiały do książki o prof. Jadwidze Kołodziejkiej oraz trwały prace nad wydaniem monografii Józefa Grycza autorstwa A. Mężyńskiego (obie prace ukażą się w roku 2020). W wydawnictwie SBP opublikowano książkę Hanny Łaskarzewskiej *Wielcy nieobecni. Pierwsze*

generacje liderów SBP.

Kontynuowano rozpoczęte w roku 2018 systematyczne umieszczanie na portalu SBP biogramów zmarłych wybitnych postaci polskiego bibliotekarstwa w rocznice ich śmierci (co najmniej 10 lat). ZG ZBP, na wniosek Komisji Odznaczeń i Wyróżnień przyznała zasłużonym bibliotekarzom medale i odznaki SBP (łącznie 35 odznaczeń i medali oraz 17 listów gratulacyjnych), które były wręczane podczas ważnych uroczystości organizowanych przez struktury SBP i biblioteki w całym kraju.

Działania SBP na rzecz integracji zawodowej środowiska bibliotekarzy

Przedstawiciele ZG SBP uczestniczyli w różnych imprezach lokalnych, spotkaniach środowiskowych, rocznicach i jubileuszach, a także w imprezach o szerszym, krajowym zasięgu. Przykładowo, przewodnicząca SBPJ. Pasztaleniec-Jarzyńska brała udział w: spotkaniu jubileuszowym prof. J. Papuzińskiej, konferencji dot. przebudowy Biblioteki m .st. Warszawy Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego, Gali Rankingu Bibliotek 2019, wręczeniu Nagród Magazynu Literackiego „Książki”, uroczystości z okazji wydania przez okręg lubelski monografii „Aktywni i kreatywni. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich na Lubelszczyźnie”, spotkaniu podsumowującym Kongres IFLA 2018 zorganizowanym w Bibliotece na Koszykowej.

Integracji zawodowej służyły także konsultacje z bibliotekarzami przy pracy nad publikacją *Kodeks postępowania dla bibliotekarzy w zakresie ochrony danych osobowych*.

Cel strategiczny IV: Zwiększenie dostępu bibliotekarzy do różnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego

Działalność wydawnicza - zmiany organizacyjne

Decyzją ministra nauki i szkolnictwa wyższego, opublikowaną w Komunikacie z dn. 18 stycznia 2019 r. Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP zostało umieszczone na liście punktowanych wydawnictw monografii naukowych MNiSW, co znacząco umocniło jego pozycję na rynku wydawnictw publikujących prace z zakresu bibliologii i informatologii, włączonych od 2018 roku do dyscypliny nauka o komunikacji społecznej i mediach w obszarze dziedzin nauk społecznych. Dzięki temu, wydawnictwu SBP udało się pozyskać do publikacji wiele ważnych prac naukowych realizowanych w ośrodkach akademickich (za opublikowanie prac w oficynie SBP autor uzyskuje 80 punktów do oceny parametrycznej).

Kolejnym sukcesem było otrzymanie dwuletnich grantów dla obu czasopism z programu resortu nauki Wsparcie rozwoju czasopism naukowych. „ZIN” otrzymał także grant na lata 2019-2020 z programu Działalność wspierająca naukę. Dzięki pozyskanym dotacjom MNiSW oba czasopisma zwiększą poziom umiędzynarodowienia, dostępności i cytowań, zwiększy się ich obecność w krajowym i międzynarodowym obiegu naukowym. Czasopisma „Przegląd Biblioteczny” i „Zagadnienia Informatyki – Studia Informacyjne” znalazły się w wykazie MNiSW uzyskując po 20 pkt.

Reorganizacji uległy prace redakcyjne czasopism naukowych, dla których zakupiono i wdrożono Open Journal System (OJS), służący do zarządzania pracami redakcji i publikowania czasopism online na platformie www.ojs.sbp.pl. Przez kilka miesięcy obie redakcje, Wydawnictwo SBP i Biuro ZG SBP opracowywały materiały do zamieszczenia na platformie, uczestniczyli w szkoleniach i wdrożeniu platformy OJS, przygotowywali pliki z artykułami archiwalnymi do zamieszczenia na

platformie, weryfikowali metadane.

OJS umożliwia przesyłanie tekstów do redakcji i śledzenie ich losów, recenzowanie artykułów, monitorowanie przebiegu wszystkich etapów przygotowania publikacji, komunikację między redakcją, autorami i recenzentami, publikowanie tekstów (w wersji elektronicznej) i czytanie ich online, archiwizację artykułów i możliwość wyszukiwania według różnych kryteriów, Interfejs systemu jest rozpoznawalny przez międzynarodowe środowisko naukowe. Jedną z największych zalet platformy OJS jest to, że zawartość czasopisma na niej redagowanego jest automatycznie indeksowana przez Google Scholar. Zawiera także narzędzie ułatwiające przesyłanie redakcji metadanych do baz naukowych.

Wszystkim artykułom (zarówno bieżącym jak i archiwalnym) nadano DOI (Digital Object Identifier) – cyfrowy identyfikator dokumentu elektronicznego, który sprzyja zwiększeniu widoczności publikacji, wpływa na jego cytowalność, a także na ocenę czasopisma. Opracowane zostały jednolite zasady prezentacji tekstów na stronach www czasopism. Przy nazwiskach autorów artykułów podane są ich numery ORCID; artykuły zawierają m. in. abstrakty w językach polskim i angielskim, omówienie metod badawczych, słowa kluczowe. Zakupiono także program antyplagiatowy .

Czasopisma

W związku z otrzymaniem grantów z MNiSW na wsparcie rozwoju czasopism naukowych, w tym zwiększenie umiędzynarodowienia i zapewnienia otwartego dostępu ukazały się dodatkowo, w języku angielskim: jeden zeszyt specjalny „Przeglądu Bibliotecznego” oraz dwa zeszyty tematyczne „Zagadnień Informacji Naukowej”, Tom 57 nr 2A (114A) (2019): Ilościowe badania informacji: metody: zastosowania, problemy oraz Tom 57 nr 1A (113A) (2019): Nauka o informacji wobec otwartej nauki. Na platformie OJS w części Archiwum zostały przygotowane i udostępnione w otwartym dostępie artykuły czasopism naukowych SBP z lat 2009-2019, w tym numery specjalne, z wprowadzeniem metadanych i innych informacji identyfikujących artykuły i ich autorów.

Oprócz platformy OJS, opracowano i prowadzono na portalu SBP podstronę (<http://czasopisma.sbp.pl/>) promującą wszystkie czasopisma SBP, zarówno oba naukowe, jak i fachowe: „Bibliotekarz” i „Poradnik Bibliotekarza”. Dla każdego czasopisma opracowano zakładki . Oba czasopisma fachowe ukazywały się regularnie. Z okazji jubileuszu 100 lat „Bibliotekarza” i 70 lat „Poradnik Bibliotekarza” redakcje przygotowały artykuły okolicznościowe, wywiady, itp., w numerach specjalnie dedykowanych jubileuszom. Podsumowaniem jubileuszu było seminarium „Przyszłość czasopism bibliotekarskich”. Na marginesie jubileuszu 100-lecia „Bibliotekarza” i 70-lecia „Poradnika Bibliotekarza” (22 listopada, Warszawa) .

Książki

W 2019 r. Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP opublikowało 25 pozycji w seriach wydawniczych i poza seriami. Pełna oferta wydawnicza dostępna jest na stronie http://www.sbp.pl/wydawnictwa/o_wydawnictwie .

Najnowszym przedsięwzięciem wydawnictwa jest uruchomienie w roku 2019 „Serii Historycznej”, która obejmuje prace z zakresu bibliologii, księgoznawstwa, bibliotekoznawstwa, komunikacji społecznej i mediów oraz dziedzin pokrewnych w perspektywie historycznej. W nowej serii ukazało się pięć publikacji.

SERIA HISTORYCZNA

- Hanna Łaskarzewska – *Wielcy nieobecni. Pierwsze generacje liderów SBP* (1)
- Hanna Łaskarzewska – *Tam gdzie przeszła burza. Losy polskiego dziedzictwa kulturowego w latach 1914-1920* (4)
- Tomasz Kędziora – *Bibliografia pedagogiczna w Polsce do końca XIX wieku* (2)
- Andrzej Buck – *Czasopisma literackie młodych i dla młodych po 1945 roku* (3)
- *Dziedzictwo narodowe poza granicami Polski. Francja* – red. Dariusz Kuźmina (5)

NAUKA – DYDAKTYKA – PRAKTYKA

- Leszek Szafrąński – *Zarządzanie zasobami dokumentów elektronicznych w instytucjonalnych repozytoriach akademickich*
- Małgorzata Janiak – *Kolekcje cyfrowe: wizualizacje*
- *Zarządzanie biblioteką* – red. Maja Wojciechowska
- Agnieszka Chamera-Nowak – *Książka a stalinizm*
- Rafał Werszler – *Wyposażenie i aranżacja bibliotek na Śląsku w świetle ich funkcji (do końca XIX wieku)*
- Bogumiła Staniów – *Książka popularnonaukowa dla dzieci i młodzieży w polskiej szkole w latach 1945-1989*
- *Leksykon zarządzania i marketingu w bibliotekoznawstwie* - oprac. Maja Wojciechowska, Joanna Kamińska, Beata Żołędowska-Król, przy współudziale Bożeny Jaskowskiej
- *Zarządzanie informacją* – pod red. Wiesława Babika

LITERATURA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY. STUDIA

- *O czym mówią rzeczy, świat przedmiotów w literaturze dziecięcej i młodzieżowej* - red. Grzegorz Leszczyński, Anna Mik, Ewelina Rąbkowska, Marta Niewieczerał

PROPOZYCJE I MATERIAŁY

- Monika Simonjetz, Andrzej Buck, Dawid Kotlarek – *Miejsce spotkań. Biblioteka jako przestrzeń społeczna*
 - Jakub Maciej Łubocki – *Propedeutyka języków deskryptorowych*
 - Tomasz Książek – *Bańka filtrująca i błąd confirmacji w świadomości użytkownika Internetu.*
- Nagroda Młodych SBP
- *Mobilnie, interaktywnie, kompetentnie. Usługi, media i technologie informacyjno-komunikacyjne w nowoczesnej bibliotece* – red. Maja Wojciechowska.

BIBLIOTECZKA PORADNIKA BIBLIOTEKARZA

- Katarzyna Hryniewicka – *Baśń w życiu dziecka*

BIBLIOTEKARZE POLSCE WE WSPOMNIENIACH WSPÓŁCZESNYCH

- *Zostawili swój ślad. Bibliotekarze zmarli w latach 2011-2018* – red. Ewa Barteczko, Elżbieta Dudzińska

POZA SERIAMI

- *Polish Music Resources in Libraries and Archives* – red. Stanisław Hrabia
- *Archiwa dźwiękowe w Polsce - kolekcje, popularyzacja, rekonstrukcja/ Sound Archives in Poland* – red. Małgorzata Kozłowska
- *The Sound Libraries Section of the Polish Librarians' Association – Research and documentation Activity* – red. Maria Wróblewska
- Łukasz Skóra – *Bibliografia prac ks. prof. dr hab. Mariana Ruseckiego*
- Anna Grzecznowska, Marzena Przybysz - *Kronika SBP. Suplement za lata 2013-2017*

Wydano ponadto: *Informator Organizacyjny SBP. Kadencja 2017-2021*, *Ofertę Wydawnictwa SBP* (numery 1 i 2/2019), *Biuletyn Informacyjny ZG SBP 2/2018 i 1/2019*, plakat Tygodnia Bibliotek, ulotki, foldery reklamowe.

Archiwum Cyfrowe SBP (<http://www.ac.sbp.pl>)

W roku 2019 rozpoczęto modernizację Archiwum Cyfrowego SBP. Zmieniono architekturę i zawartość Archiwum, usprawniono jego działanie, szybkość pobierania danych itp. Większość obiektów jest dostępnych w formacie PDF. Pozostałe publikacje w dawniej stosowanym formacie DjVu są konwertowane stopniowo na PDF. W Archiwum, obok publikacji w PDF, znalazły się pozycje w formatach EPUB i MOBI umożliwiającymi odczytywanie treści na smartfonach, tabletach, kindlach, itp. Zakończenie prac i otwarcie nowej wersji Archiwum przewidziane jest w roku 2020.

W Archiwum Cyfrowym zostaną upublicznione w otwartym dostępie czasopisma od pierwszych numerów oraz książki wydawane w seriach wydawniczych i poza seriami.

Posiedzenie Rady Programowej Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP

Posiedzenie Rady Programowej, któremu przewodniczył prof. Dariusz Kuźmina odbyło się w dniu 10 kwietnia 2019 r. Zebrani pozytywnie ocenili dorobek wydawniczy SBP w 2018 r., wyrazili słowa uznania w związku z:

- umieszczeniem Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego na opracowanej przez resort nauki liście preferowanych oficyn, publikujących recenzowane monografie naukowe,
- uzyskaniem dofinansowania na rozwój czasopism naukowych SBP: „Przeglądu Bibliotecznego”, „Zagadnień Informatyki Naukowej. Studia Informacyjne”. Podkreślono także trafność zgłoszenia przez ZG SBP, ze skutkiem pozytywnym, kandydatury prof. dr hab. Jadwigi Woźniak-Kasperek do zespołu doradczego ds. oceny czasopism naukowych preferowanych przez MNiSW.

Rada zwróciła ponadto uwagę na podjęte działania, mające na celu dostosowanie się do zmian w zasadach ewaluacji działalności naukowej (m.in. umiędzynarodowienie komitetów redakcyjnych czasopism, publikowanie artykułów w języku angielskim) oraz utrzymanie wysokiego poziomu publikacji. Na spotkaniu omawiano także problemy finansowe działalności wydawniczej, nowymi formami promocji wydawnictw SBP.

Nagrody naukowe i edytorskie

Decyzją Zarządu Głównego SBP, na wniosek Komisji, Nagrodę Naukową SBP im. Adama Łysakowskiego za 2018 r. otrzymali:

- w kategorii prace o charakterze teoretycznym, metodologicznym, źródłowym:

Modelowanie procesu wyszukiwania informacji naukowej. Strategie i interakcje, Arkadiusz Pulikowski, Katowice, Wydawnictwo UŚ,

- w kategorii prace o charakterze dokumentacyjno-informacyjnym:

Polskie czasopisma popularnonaukowe do 1939 roku. T. 1-3 Kraków, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego ,

T. 1 *Dzieje i rozwój*, Ewa Wójcik, Grażyna Wrona, Renata Zajac

T. 2 *Związki nauki ze sztuką*, Dorota Kamisińska

T. 3 *Technika na łamach*, Agnieszka Cieślikowa

- w kategorii podręczniki akademickie:

Nauka o informacji w okresie zmian. Innowacyjne usługi informacyjne, pod red. Barbary Sosińskiej-Kalaty, Piotra Tafiłowskiego i Zuzanny Wiorogórskiej, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP,

- w kategorii prace o charakterze praktyczno-wdrożeniowym:

Typografia dla humanistów. O złożonych problemach projektowania edycji naukowych, Ewa Repucho i Tomasz Bierkowski, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP.

Książka ta otrzymała także wyróżnienie Rektora Uniwersytetu Warszawskiego (dla autorów i wydawnictwa) w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych w konkursie na najlepszą książkę akademicką i naukową ACADEMIA 2019 .

Przyznano także Nagrodę Młodych SBP im. prof. Marii Dembowskiej, którą otrzymał Tomasz Książek, z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, za pracę „*Bańka filtrująca i błąd confirmacji w świadomości użytkowników Internetu*”, napisaną pod kierunkiem prof. Małgorzaty Kowalskiej-Chrzanowskiej. Specjalne wyróżnienie przyznano Dorocie Kolenda, z Uniwersytetu Wrocławskiego, za pracę *Philobiblon (1345) Richarda de Bury. Próba analizy dzieła*, napisaną pod kierunkiem prof. Bożeny Koredczuk.

Wręczenie nagród odbyło się podczas WTK, w ramach Targów Książki Akademickiej i Naukowej ACADEMIA 2019 w Warszawie (24 maja).

Konferencje i warsztaty

W 2019 r. ZG zorganizował lub uczestniczył w organizacji 6 konferencji i seminariów, zorganizował 25 warsztatów, w których udział wzięło łącznie ok. 700 bibliotekarzy ze wszystkich rodzajów bibliotek. Są to:

- „Młody dorosły w bibliotece – wyzwania, szanse, inspiracje” (11-12 czerwca, Warszawa) Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich oraz Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. KEN w Warszawie. W konferencji wzięło udział ok. 80 osób z całej Polski, pracujących z dziećmi i młodzieżą w różnego rodzaju bibliotekach.
- XII Forum Młodych Bibliotekarzy pt.: „Bibliotekarz do Poznania” (12- 13 września, Poznań). Forum zostało zorganizowane pod auspicjami ZG SBP, ale główny ciężar organizacyjny, w tym przygotowanie programu czy pozyskanie sponsorów realizował zespół młodych bibliotekarzy z bibliotek z Poznania i okręgu poznańskiego SBP. Po raz pierwszy na Forum gościła 13 osobowa grupa bibliotekarzy z Ukrainy. Ponad 100 uczestników, kilkunastu prelegentów, kilkunastu trenerów, cztery lokalizacje sesji konferencyjnych i warsztatów, liczne grono organizatorów, sponsorów, partnerów, patronów honorowych i medialnych. Planowana jest publikacja materiałów z Forum

w roku 2020.

- Seminarium „Przyszłość czasopism bibliotekarskich”. Na marginesie jubileuszu 100-lecia „Bibliotekarza” i 70-lecia „Poradnika Bibliotekarza” (22 listopada, Warszawa) , zorganizowane we współpracy z Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy – Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego. Oprócz wystąpień nawiązujących do tradycji ukazywania się czasopism bibliotekarskich i ich roli w doskonaleniu zawodowym, spotkanie było miejscem rozważań na temat roli prasy tradycyjnej, drukowanej i dostępnej on-line.
- VIII Konferencja Fonotek pt. „Fonografia polska od Niepodległej do dziś”, 13-14 maja, Gołuchów k. Kalisza. W konferencji wzięło udział ponad 30 uczestników z różnych ośrodków polskich. Wygłoszono 16 referatów dotyczących głównie zbiorów audiowizualnych, społeczno-historycznych aspektów nagrań, działań dokumentacyjnych.
- XXXVIII Spotkanie Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej ZG SBP: „Popularyzacja regionalnych baz danych i wiedzy o regionie,” 30-31 maja, Olsztyn. W spotkaniu uczestniczyło 80 przedstawicieli bibliotek publicznych, pedagogicznych, uczelnianych, Biblioteki Narodowej, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
- XXXIX Spotkanie Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej ZG SBP „O bibliografii regionalnej w Wikipedii” (13 grudnia 2019 r. , Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie).

Bardzo różnorodna była tematyka warsztatów (stacjonarnych, e-learningowych) organizowanych w 2019 r. Dużą popularnością cieszyły się zagadnienia katalogowania, ochrony danych osobowych (RODO), kontroli zarządczej, przygotowania nowoczesnych materiałów marketingowych bibliotek. W roku 2019 przeprowadzono badania ankietowe online dot. preferencji szkoleniowych bibliotekarzy w zakresie zdalnego nauczania. Uzyskano ok. 150 odpowiedzi, które wpłynęły na tematykę szkoleń organizowanych przez SBP.

Zorganizowano następujące warsztaty:

- *Profesjonalna obsługa czytelnika z uwzględnieniem trudnych sytuacji*, 22 marca, Warszawa.
- *Katalogowanie z wykorzystaniem formatu MARC21*, 27-28 marca, 9-10 kwietnia, 10-12 czerwca, 5-6 listopada, Warszawa,
- *Chmura Google w pracy bibliotekarza*, 29 marca, Warszawa,
- *Bibliotekarzu zaprzyjaźnij się z osobą z autyzmem*, 2 kwietnia, Andrychów,
- *Tworzenie i edycja dokumentów w formacie PDF w repozytoriach i bibliotekach cyfrowych*, 12 kwietnia, Warszawa,
- *Praktyczne rozwiązania RODO - doświadczenia pierwszego roku funkcjonowania nowych regulacji*, 15 kwietnia, 22 października, Warszawa,
- *Kontrola zarządcza i zarządzanie ryzykiem w bibliotece*, 16 kwietnia, 23 października, Warszawa,
- *Biblioteczne możliwości wykorzystania nowych technologii do pracy z dziećmi*, 20 maja, Warszawa,
- *Ankieta – narzędzie badawcze w chmurze* 6-27 maja (bezpłatny kurs e-learningowy),
- *Tworzenie i zarządzanie zasobami cyfrowymi w repozytoriach i bibliotekach cyfrowych*, 29-30 maja, Warszawa,
- *Prezentacje, infografiki, ankiety, mapy myśli, strony internetowe, blogi - tworzenie i udostępnianie w sieci*, 10 czerwca, Warszawa,

- *MS Excel w pracy bibliotekarza*, 1 lipca, Warszawa,
- *Promocja obrazem, dźwiękiem i filmem*, 1-22 lipca (bezpłatny kurs e-learningowy),
- *Jakie zmiany w zakresie prawa pracy, ZFŚS, ochrony danych osobowych obowiązują bibliotekę po nowelizacji przepisów w 2019 r.*, 19 września, Warszawa,
- *Archiwistyka cyfrowa – trwała ochrona dziedzictwa publicznego i osobistego*, 20 września, Warszawa,
- *Tworzenie materiałów promocyjnych do druku i internetu*, 2-23 września (bezpłatny kurs e-learningowy),
- *Opracowanie czasopism – opis bibliograficzny i ewidencja*, 24 października, Warszawa,
- *Podstawowe działania zapewniające bezpieczeństwo biblioteki w cyberprzestrzeni i sposoby zapobiegania zagrożeniom*, 21 listopada, Warszawa,
- *Przygotowanie biblioteki na kontrolę i audyt zewnętrzny w zakresie kontroli zarządczej, ochrony danych osobowych i innych obszarów działalności*, 22 listopada, Warszawa,
- *Problematyka szczególnych aspektów działalności bibliotek: DKK, Czytaki, Rejestr przestępców seksualnych, itp.*, 10 grudnia, Warszawa.